

Implementatiemodel

De Vreedzame School mikt op een verandering van de cultuur waardoor kinderen democratisch burgerschap 'ervaren'. Door deze nadruk op cultuurverandering is er sprake van een complexe 'vernieuwing'. Het gaat niet over het geven van een goede les, het gaat over een grondhouding die op alle gebieden in de school terugkeert: in de omgang van de leerkrachten met de leerlingen, maar ook het omgaan van teamleden met elkaar, met ouders, met incidenten, in de manier waarop er leiding gegeven wordt, enzovoort.

Wil het gedrag van mensen veranderen, dan is het naast het aanbieden van kennis en van de gelegenheid tot oefenen van vaardigheden (nieuw gedrag) ook noodzakelijk dat de onderliggende overtuigingen, opvattingen en attitudes mee veranderen. Daar is soms veel tijd voor nodig, en bovendien is het gewenst dat de nieuwverworven vaardigheden ondersteund worden door de omgeving (ouders, professionals, leeftijdgenoten, andere volwassenen in de omgeving). Door de nadruk op verandering van de cultuur en daarmee van gedrag van leerlingen en leerkrachten is een meerjarig invoeringstraject nodig.

De ervaring van de afgelopen jaren heeft geleerd dat factoren die bijdragen aan een succesvolle implementatie van De Vreedzame School zijn:

- een actieve en betrokken schoolleider;
- een heldere missie die door allen gedragen wordt;
- een actieve stuurgroep die de motor van de vernieuwing vormt;
- een intensieve en niet vrijblijvende training van de leerkrachten (waarin gedrag en onderliggende overtuigingen van leerkrachten aan de ordekomen);
- gevolgd door coaching op de werkvloer (spiegel voorhouden en stimuleren);
- overleg tussen teamleden (leren van elkaar);
- leerlingen echte verantwoordelijkheden geven;
- bijna elke week een les vreedzame school;
- een nulmeting en tussentijdse metingen om voortgang te laten zien;
- modelgedrag van leerkrachten;
- toepassing van de principes van De Vreedzame school in alle mogelijke situaties.

Besluitvorming en sturing

De Vreedzame School is een programma dat ingrijpt in de hele cultuur op school. Het vraagt van al het personeel een inzet om op deze wijze het pedagogisch klimaat en burgerschapsvorming vorm te geven. Het afstemmen op elkaar, dezelfde taal spreken en voorleven van de belangrijke waarden en sociale normen van de school, vraagt veel draagvlak. Daarom vraagt het besluit om met dit programma te gaan werken minstens 80% instemming. Tijdens de invoering kunnen we natuurlijk voorstellen voor kleine aanpassingen in de bouwen worden besproken. De bouw beslist of een dergelijk voorstel tot aanpassing aan de stuurgroep wordt voorgelegd. Deze beoordeelt of de aanpassing past binnen de kaders van het hoofdbesluit en de gevolgen ervan voor de doorgaande lijnen in school. De stuurgroep informeert het team over de aanpassingen.

De invoering van De Vreedzame School
Invoering van De Vreedzame School is een meerjarig traject, en beslaat een aantal begeleidingsactiviteiten:

- *Interne stuurgroep*
  Voor een goede invoering van de vernieuwing wordt er een interne stuurgroep gevormd. De leden van deze stuurgroep (inclusief de directie) stimuleren teamgenoten en denken mee over de inhoud van de trainingen. De filosofie van de begeleiding bij de invoering is om de scholen zo snel mogelijk op eigen kracht verder te laten gaan. Stuurgroepleden hebben een actieve rol in de teamtrainingen, ouderavonden, klassenbezoeken, e.d.

- *Coaching in de klas*
  Leerkrachten krijgen hulp bij het invoeren van het programma in de vorm van gerichte feedback op hun handelen in de klas. Daartoe worden bij alle leerkrachten klassenbezoeken uitgevoerd door de interne en externe begeleiders.

- *Voorlichting voor ouders*
  Bij de invoering van het basiscurriculum wordt in ieder geval één informatieve ouderavond georganiseerd. Met de school wordt overlegd op welke wijze de ouders het beste verder bij het project betrokken kunnen worden. Daarbij behoort een serie workshops voor ouders en/of overblijfouders tot de mogelijkheden.

Hoewel er altijd een invoeringsplan op maat van de school wordt gemaakt, ziet een standaard invoeringsprogramma er ongeveer zo uit:

Jaar 1:

- 6 x stuurgroep
- 5 a 6 x teambijeenkomst
- Klassenbezoeken samen met de stuurgroep
- Ouderbijeenkomst

Jaar 2:*:*

- 5 x stuurgroep
- 2 a 3 x teambijeenkomst
- Mediatortraining
- Klassenbezoeken door de school zelf